

Valtiovarainministeriön vero-osastolle

Olympiakomitean muistio liikunnasta ja verotuksesta

Viite: HEVE-selvityshankkeen (VN/26808/2023) kuuleminen 19.12.2024

Suomen Olympiakomitea kiittää valtiovarainministeriötä mahdollisuudesta päästä kuultavaksi henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia selvityksiä laativan hankkeen kokoukseen.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on useita henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia selvityskirjauksia. Valtiovarainministeriö on asettanut hankkeen edellä mainittujen selvitysten laatimiseksi, jonka toimikausi on 19.9.2023 – 31.5.2026 ([Henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia muutoksia selvittävä hanke - Valtiovarainministeriö](#)).

Olympiakomitea ottaa lausunnossaan kantaa seuraaviin valtiovarainministeriön valmistelussa oleviin hallitusohjelmakirjauksien toimeenpanoon:

- Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin
- Selvitetään liikuntasetelin käyttöalan laajentamista kalastus- ja eräpalveluihin
- Selkiytetään liikunta-alan toimijoiden arvonlisävero kohtelua liikkumiseen kannustavaksi

1. Liikunnan ja urheilun tukeminen verotuksen keinoin

Verotuksella voidaan vaikuttaa ihmisten liikkumiseen, liikunnan harrastamismahdollisuuksiin sekä urheilun edistämiseen. Verojärjestelmän tulisi kokonaisuudessaan nykyistä voimakkaammin kannustaa tekemään liikkumista suosivia valintoja, mikä puolestaan edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia.

Olympiakomitea pitää erinomaisena, että hallitus selvittää ja arvioi mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin. Olympiakomitea kiittää selvityksen käynnistämisestä ja toivoo, että selvityksessä käytäisiin läpi ja etsittäisiin perin pohjin, monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti muissa maissa käytössä olevia verokannustimia liikkeen lisäämiseksi sekä liikunnan ja urheilun edistämiseksi. Näkökulmista mukaan olisi tärkeää ottaa ainakin kaikki Suomi liikkeelle -ohjelman eri teemat.

Lisäksi Olympiakomitea kannustaa innovoimaan uusia verokannustimia, jotka osoittaisivat Suomen kunnianhimoista pyrkimystä liikkumattomuuden torjunnan edelläkävijäksi. Myös nykyisten verotuksellisten käytäntöjen, kuten liikuntasetelin, kehittäminen on kannatettavaa. Lisäksi on äärimmäisen tärkeää, että yleishyödyllisten yhteisöjen verovapaus säilyy ja sitä puolustetaan myös EU:ssa. Hallitusohjelmassa on kuitenkin hienosti tunnistettu, miten suuri ja vakava haaste liikkumattomuus on, joten sen ratkaisemiseksi ei

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10

00380 Helsinki

riitä nykyisten työkalujen turvaaminen ja pienet parantelut, vaan tarvitaan merkittäviä, innovatiivisia järjestelmätason kannustimia motivoimaan ja ohjaamaan suomalaisia liikkeen lisäämiseen.

Verotuksella voidaan tukea aktiivisten kulkumuotojen käyttöä ja sitä kautta lisätä arkiliikuntaa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämällä on merkittäviä ympäristövaikutuksia ja laajoja terveysvaikutuksia. Esimerkiksi nykyinen 1200 euron työsuhdepolkupyöräetu on Pyöräliiton kyselyn perusteella lisännyt pyöräilyä, joten sitä voidaan pitää yhtenä vaikuttavana keinona työmatkaliikunnan lisäämiseen. Monessa taloudessa sähköavusteinen pyörä on korvannut toisen auton. STYLE-hanke suosittelee sähköavusteisten polkupyörien hankintaan lisäkannusteita, jotta nykyistä suurempi osa automaatioista voitaisiin korvata pyörämatkoilla. **Olympiakomitea toivoo, että selvityksessä tarkastellaan henkilökuntaetujen ja luontoisetujen jatkokehittämistä yhä liikuttavammiksi.**

Kotitaloudet ovat suomalaisten liikunnan suurin rahoittaja yli miljardilla eurolla vuosittain. Perheiden vähävaraisuus vaikuttaa tutkitusti liikunnan harrastamisen mahdollisuuksiin. Korkean inflaation myötä kohonneet liikuntaharrastamisen kustannukset aiheuttavat haasteita jo keskituloisillekin perheille. **Olympiakomitea näkee, että selvityksessä kartoitetaan verotuksellisia keinoja tukea erityisesti lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksia.** Yhtenä mahdollisuutena tulee selvittää liikuntaharrastusvähennyksen käyttöönottoa. Tällöin liikuntaharrastusten kustannuksia, kuten harjoitusmaksuja ja liikuntavälinekuluja, voisi vähentää verotuksessa kotitalousvähennyksen kaltaisesti.

Lopuksi huomioitavaa on, että **yllättävillä verottajan tulkinnoilla ei jatkossa tulisi heikentää liikkumisen ja urheilun edistämistä.** Esimerkiksi golfkenttien ja laskettelukeskusten kiinteistövero on noussut viime aikoina merkittävästi verottajan uuden tulkinnan myötä, mikä on johtanut monien toimijoiden taloudelliseen ahdinkoon. Toivomme, että kyseistä kiinteistöverotulkintaa tarkastellaan uudestaan selvityksen yhteydessä, koska sillä on suora vaikutus liikunnan edistämiseen.

Olympiakomitea on mielellään käytettävissä selvityksen valmisteluun. Pidämme tärkeänä, että liikuntayhteisön asiantuntemusta hyödynnetään laajasti valmistelussa (mm. tutkijat, liikunta- ja ulkoilujärjestöt, liikunta-alan yrittäjät ja urheilijat). Valmistelussa on myös tärkeä hyödyntää [vuoden 2023 valtion liikuntaneuvoston tuottamaa valtiovarainministeriön arviointia ja kehittämissuosituksia.](#)

1.1 Verotus ja liikunta kansainvälisesti

Liikunta, liikkumista ja urheilua tuetaan monissa maissa erilaisilla verotuilla. Selvityksessä kannattaa tutustua muun muassa Saksan järjestelmään, jossa liikunta voi olla osa lääkärin määräämää hoitoa, ja siihen voi liittyä Kelaa vastaavan sairausvakuutuksen tai verotuksen etuja.

Saksassa työnantaja voi tarjota työntekijöilleen maksuttomia tai alennettuja liikuntapalveluja, kuten kuntosalijäsenyyksiä, ryhmäliikuntatunteja tai kursseja. Näitä etuja voidaan käsitellä verovapaina tuloina tietyissä rajoissa. Vuodesta 2022 lähtien työnantajan tarjoamien terveyttä edistävien ohjelmien vuosittainen verovapaa enimmäissumma on 600 euroa per työntekijä. Tämä voi sisältää esimerkiksi liikuntaohjelmia,

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10

00380 Helsinki

stressinhallintakursseja tai fysioterapiaa. Etu koskee vain ohjelmia, jotka täyttävät lakisääteiset "ennaltaehkäisyohjelmien" kriteerit (Prävention nach § 20 SGB V).¹

Esimerkiksi Ruotsissa² on verokannustimia liittyen työnantajien tarjoamiin liikuntaetuihin. Ainakin Alankomaissa ja Irlannissa on verokannustimia työmatkapyöräilyyn.³ Ranskassa otettiin Pariisin Olympialaisten ja Paralympialaisten yhteydessä käyttöön alhaisempi alv paraurheiluvälineille.⁴

EU:n ulkopuolella esimerkiksi Isossa-Britanniassa⁵, Australiassa⁶ ja Yhdysvalloissa⁷ työnantajat saavat veroetuja työntekijöiden liikuttamisesta. Lasten liikuntaharrastuksiin liittyviä verokannustimia esimerkiksi Yhdysvalloissa ja joissain osissa Kanadaa (mm. Nova Scotia⁸). Joissakin maissa yksilöt voivat tehdä verovähennyksiä esim. terveyteen liittyvistä liikuntakustannuksista, esim. joissain osissa Kanadaa⁹. Myös Yhdysvalloissa¹⁰ on esitetty kunnianhimoista lakia, jolla yksilöt ja kotitaloudet voisivat saada verovähennyksiä liikunnasta. Liikunta voi olla myös osa kokonaisvaltaista työntekijöiden hyvinvointiohjelmia, josta työnantajat voivat saada verovähennyksiä, kuten Japanissa¹¹.

Maissa, joissa Kelan tehtäviä hoitavat yksityiset sairauskassat, sairausvakuutukset voivat korvata laajemmin mm. lääkärin määräämää kuntoutustoimintaan tai myös ennaltaehkäisevää toimintaa. Esimerkiksi Saksassa ennaltaehkäisevään terveydenhoitoon, kuten tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisyyn tai stressinhallintaan, suunnattu liikunta voi olla osittain vakuutuskorvattavaa. Belgiassa puolestaan mm. lasten psykomotorisia taitoja kehittävien harrastusten (esim. liikunta, kulttuuriharrastuksista sirkus) kustannuksia katetaan sairauskassojen toimesta (psychomotricité).

On tärkeää, että kansainvälisessä vertailussa katsotaan laajasti ja ennakkoluulottomasti erilaisia mahdollisuuksia soveltaa käytössä olevia tai suunnitelmassa olevia malleja sekä niiden soveltuvuutta Suomen verojärjestelmään. On tärkeää, että etsitään niin yksilöillä, kotitalouksille kuin yrityksille ja työnantajille kohdistuvia verotuksellisia sekä niihin verrannollisia etuja, niin liikuntaharrastuksiin, urheiluun (ml. urheilu- ja kulttuuritapahtumat, urheilijoiden veroedut, yleishyödyllisten yhdistysten sekä vapaaehtoistyön tukeminen ja lahjoitukset liikuntaan ja urheiluun) kuin arjen liikkumiseen liittyen.

1.2 Urheilun tukeminen verotuksen keinoin

Vapaaehtoistoiminta on suomalaisen liikunnan ja urheilun kivijalka. Urheiluseuroissa vapaaehtoistyötä tekee peräti 500 000 suomalaista. Liikunnan vapaaehtoistyön taloudellinen arvo on jopa 700 miljoonaa euroa

¹ Vertailu eri sairauskassojen tarjoomasta ([linkki krankenkassen.de-sivustolle](#))

² Ruotsin liikuntaverouduista ([linkki Skatteverketin sivuille](#))

³ WHO:n ja EU:n liikunnan maakohtaiset factsheets ([linkki WHO:n sivuille](#))

⁴ Kansainvälinen Paralympiakomitea ([linkki uutiseen](#))

⁵ Ison-Britannian hallitus ([linkki gov.uk-sivustolle](#))

⁶ Australian verotoimisto ([linkki verotoimiston verkkosivuille](#))

⁷ Commonwealth Fund ([linkki organisaation verkkosivuille](#))

⁸ Nova Scotian hallinnon verkkosivut ([linkki Nova Scotian verkkosivuille](#))

⁹ Newfoundlandin & Labradorin Physical Activity Tax Credit ([linkki aluehallinnon verkkosivuille](#))

¹⁰ Yhdysvaltain kongressi ([linkki Personal Health Investment Today -lakiesitykseen](#))

¹¹ Mantra Care ([linkki yrityksen Japani-tietosivulle](#))

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10

00380 Helsinki

vuosittain. **Olympiakomitea toivoo, että selvityksessä tarkastellaan mahdollisuuksia keventää vapaaehtoistoiminnan verokohtelua.** Tällä hetkellä vapaaehtoiselle voi korvata verovapaasti päivärahaa 20 päivältä ja matkakustannuksia 3000 euroa kalenterivuodessa, mitkä tulevat nopeasti täyteen aktiivisessa urheiluseuratoiminnassa. Esitämme näiden maksimimäärien korottamista vapaaehtoistyön edistämiseksi. Lisäksi on syytä selvittää muita verotuksellisia mahdollisuuksia helpottaa vapaaehtoistoimintaa, talkootyötä ja valmentamista.

Lisäksi Olympiakomitea pitää tärkeänä, että selvitys pitää sisällään urheilun edistämisen verotuksen keinoin. Hallitusohjelman tavoitteena on parantaa urheilijoiden edellytyksiä edetä ammattimaisesti maailman huipuille. Valmennus- ja urheilurahastojärjestelmillä on hyvin tärkeä merkitys urheilijoille ja heidän toimeentulolleen, koska ne mahdollistavat urheilutulon jaksottamisen. Esitämme, että urheilijarahastoon ja valmennusrahastoon tehdään parannuksia urheilijoiden sosioekonomisen aseman kehittämiseksi. Konkreettisia keinoja olisi urheilijarahaston käytön joustavoittaminen ja rahastosta tulouttamisen aikarajan poisto, joilla ei olisi taloudellisia vaikutuksia ([LIPOKO:n Urheilijan toimeentuloturva ja koulutus -alatyöryhmän toimenpide-ehdotukset](#)). Lisäksi valmennusrahaston valmennuskatteen euromäärärajaa tulisi nostaa. Ehdotukset rahastojärjestelmien kehittämiseksi on koottu [Olympiakomitean lausuntoon valtiovarainministeriölle tuloverolaista](#).

2. Liikuntasetelin käyttöalan laajentaminen

Hallitusohjelman mukaisesti liikuntasetelin käyttöalan laajentamista kalastus- ja eräpalveluihin selvitetään. Suomalaiset ovat EU:n ahkerimpia ulkoilijoita, ja Suomessa lähiluonto on lähipyörä- ja kävelyteiden ohella suosituin liikuntapaikka. Verohallinnon ohjeistuksessa liikunnalla tarkoitetaan ”henkilön fyysistä aktiivisuutta, jonka tarkoituksena on yleensä kohottaa kuntoa tai ylläpitää taikka parantaa työntekijän fyysistä hyvinvointia ja terveyttä”. Pidämme johdonmukaisena, että **mikäli käyttöalaa laajennetaan, muutos koskisi fyysistä hyvinvointia edistäviä luontoharrastuksia.**

Liikuntasetelin käyttöalan laajentamisen yhteydessä edun enimmäismäärää tulisi nostaa ja sitoa indeksiin. Liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärä on ollut muuttumaton jo viisitoista vuotta, jonka aikana inflaatio on merkittävästi nostanut palveluiden hintoja. Korotuksella vahvistettaisiin kansantaloutta ja palkansaajien ostovoimaa sekä tuettaisiin liikunta-, tapahtuma- ja kulttuurialan työllisyyttä. Liikuntaseteli on kustannustehokas keino lisätä työntekijöiden hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä. Setelin arvon nostaminen ja sitominen indeksiin tukisi juuri niitä toimialoja, jotka kärsivät suuresti ensin koronapandemiasta ja vuodesta 2025 alkaen alennetun arvonlisäverokannan nostamisesta.

Liikuntasetelin piiriin tulisi kuulua harrastusvälineiden vuokraus myös silloin, kun harrastaminen on maksutonta (esimerkiksi maastohiihto). Tällä tuettaisiin omaehtoista liikkumista ja liikuntamuotojen yhdenvertaisuutta.

Tällä hetkellä liikuntasetelin ulkopuolelle ovat jääneet yksityiset elinkeinonharjoittajat eli toiminimiyrittäjät. **Jatkossa myös toiminimiyrittäjillä tulisi olla mahdollisuus liikuntaseteliin** työhyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi.

Liikunta- ja kulttuurietua käytetään vuosittain noin 250–300 miljoonaa euroa. Merkittävä summa, arviolta siitä noin 180–230 miljoonaa euroa, käytetään vuosittain liikuntapalveluihin. Kuitenkin haasteena on, että useampi kuin joka kolmas jättää kuitenkin liikuntasetelin tai vastaavan edun käyttämättä. Siksi liikkumattomuuden torjumiseksi tarvitaan laajasti myös muita verotuksellisia keinoja.

3. Arvonlisäverokohtelun selkeyttäminen liikkumiseen kannustamiseksi

Hallitusohjelman mukaisesti liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelua liikkumiseen kannustavaksi selkiytetään.

Arvonlisäverotuksen tason tulee kannustaa liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen. Kuitenkin liikkumisen verokannustetta on arvonlisäveron osalta jo heikennetty, kun hallitus on päättänyt nostaa alemmaa arvonlisäverokantaa 10 prosentista 14 prosenttiin vuodesta 2025. Myös aiemmin voimaantullut yleisen arvonlisäverokannan nostaminen kohdistuu osin liikuntaan, koska yleisessä kannassa ovat opetusta ja ohjausta sisältävät liikuntapalvelut. Nämä arvonlisäveron korotukset heikentävät suomalaisten mahdollisuuksia liikkua, harrastaa ja nauttia urheilusta.

Välittömänä vaikutuksena arvonlisäverollisten liikuntatilojen hinnat nousevat urheiluseuroille ja liikkujille, nostaten harrastamisen kustannuksia yhdessä inflaation kanssa. Samalla kilpailu- ja leiritoiminnan kulut nousevat matka- ja majoituskulujen kasvun myötä. Lisäksi elinkeinotoimintaa harjoittavien urheiluseurojen lippujen hinnat nousevat. Uhkana on, että liikuntapalvelut ja tapahtumien pääsyliput kallistuessaan lipuvat yhä useamman suomalaisten ulottumattomiin. Lisäksi Tapahtumateollisuus ry:n teettämän talouspoliittisen selvityksen mukaan arvonlisäveron korotus vähentää tapahtumatoimialan päätoimisten työllisten määrää 425–680 henkilötyövuoden verran. Seurajohtajien¹² lisäksi huolta alv-korotuksesta kantaa valtaosa suomalaisista¹³.

Olympiakomitea esittää, että jatkossa kaikki liikunnan edistämiseen liittyvä verotus olisi alemmassa alv-kannassa. Tällä hetkellä liikuntapalvelujen oikean arvonlisäverokannan valintaan liittyy tulkinnanvaraisuutta. Urheiluseurat ja liikunta-alan yritykset navigoivat erilaisten arvonlisäverokantojen ja -periaatteiden viidakossa.

Nykyisin liikunnan harjoittamiseen sovelletaan alennettua verokantaa, mutta opetusta ja ohjausta sisältävät liikuntapalvelut ovat yleisessä alv-kannassa, minkä lisäksi terveys- ja hyvinvointipalvelut kuuluvat nollaveroluokkaan. Samanlaisen liikuntapalvelun verotuksessa voi olla jopa 25,5 prosentin ero riippuen siitä,

¹² Olympiakomitean seurakysely 6.11.2023 ([linkki Olympiakomitean verkkosivuille](#))

¹³ Kantar Publicin kysely 23.10.2023 ([linkki Olympiakomitean verkkosivuille](#))

tarjoaako sitä fysioterapeutti (alv 0 %) vai liikunnanohjaaja (alv 25,5 %). Yhtenäistämällä helpotettaisiin liikunta-alan toimijoiden hallinnollista taakkaa.

STYLE-hankkeen politiikkasuositusten (2/2023) mukaisesti alennettua arvonlisäverokantaa tulisi laajentaa koskemaan laajemmin terveyden edistämisen palveluja, kuten yksilölle annettua elintapa- ja liikunnanohjausta.

Lopuksi Olympiakomitea muistuttaa, että hallitusohjelman mukaisesti tällä kaudella liikunta-alan toimijoiden arvonlisävero kohtelua tulee selkiyttää, eikä ainoastaan selvittää. Tarve yhdelle yhtenäiselle liikuntapalveluiden arvonlisäverokannalle on tunnustettu jo pitkään ja se on kirjattu esimerkiksi eduskunnan käsittelemään liikuntapoliittiseen selontekoon vuonna 2018. Toivomme, että valmistelussa hyödynnetään liikunta-alan toimijoiden asiantuntemusta.

Helsingissä 16.12.2024

Taina Susiluoto
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea